

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

SSA Jan Futro

w sprawie z wniosku S. P.

przy uczestnictwie U. D., M. P., T. G., T. S., M. S., J. M., A. S., A. L., E. N., W. S. i J. S.

o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 29 kwietnia 2010 r.,

zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w W.

z dnia 9 czerwca 2009 r., sygn. akt I (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 9 czerwca 2009 r. w sprawie o sygn. akt I (...) Sąd Okręgowy w W. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawcy S. P. od postanowienia tegoż Sądu z dnia 12 lutego 2009 r.

W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd Okręgowy w W. wskazał, że skarga kasacyjna została sporządzona przez adwokata, którego pełnomocnictwo obejmowało zastępowanie mocodawcy przed Sądem Rejonowym i Okręgowym i „dalszymi instancjami”, dokonywanie niezbędnych czynności procesowych, zapoznanie się z aktami sprawy oraz sporządzenie skargi kasacyjnej w sprawie I (...). Pełnomocnik wnioskodawcy, w wyniku wezwania do złożenia pełnomocnictwa do jego reprezentowania przed Sądem Najwyższym, w terminie siedmiu dni pod rygorem

odrzućenia skargi kasacyjnej, złożył kopię pełnomocnictwa znajdującego się już w aktach sprawy.

W ocenie Sądu Okręgowego, treść art. 87¹ § 1 k.p.c. nie rodzi wątpliwości, że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, ale podejmowanych przed sądem niższej instancji. Sąd wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, że z treści złożonego w sprawie pełnomocnictwa nie wynika umocowanie pełnomocnika do podejmowania czynności przed Sądem Najwyższym; niewystarczające jest samo umocowanie pełnomocnika do sporządzenia skargi kasacyjnej, aby reprezentować stronę przed Sądem Najwyższym. Wobec powyższego, Sąd Okręgowy w W. odrzucił skargę kasacyjną na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Wnioskodawca S. P. w zażaleniu od wskazanego postanowienia Sądu Okręgowego w W., zarzucając naruszenie art. 87¹ § 1 k.p.c. przez błędną jego wykładnię, wniósł o uchylenie postanowienia, wnosząc także o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. W uzasadnieniu zażalenia skarżący podniósł, iż dopuszczalne jest udzielenie pełnomocnictwa do poszczególnych czynności, tj. tylko do sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej, a nie do zastępowania strony przed Sądem Najwyższym w całości. Skarżący wskazał także, że do akt sprawy zostało złożone pełnomocnictwo do sporządzenia skargi kasacyjnej, wobec tego wezwany później do złożenia pełnomocnictwa do zastępowania strony przed Sądem Najwyższym, uznał, iż brak jest w aktach tego pełnomocnictwa, które zostało złożone wcześniej. Zdaniem skarżącego, Sąd Okręgowy nie wyjaśnił, że to pełnomocnictwo znajduje się w aktach, ale jest niewystarczające i konieczne jest złożenie osobnego pełnomocnictwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie należało oddalić jako bezzasadne. Sąd Okręgowy w W. dokonał prawidłowej oceny prawnej, która doprowadziła do stwierdzenia, że złożone w sprawie pełnomocnictwo nie upoważnia adwokata do reprezentowania mocodawcy w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. W konsekwencji, Przewodniczący w Sądzie Okręgowym prawidłowo na podstawie art. 398⁶ § 1 k.p.c. wezwał skarżącego do usunięcia braku formalnego w postaci niezłożenia pełnomocnictwa do reprezentowania mocodawcy w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

Sąd Najwyższy podziela argumentację prawną przytoczoną w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c. skarga kasacyjna powinna

czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a zatem do skargi kasacyjnej należy dołączyć pełnomocnictwo (art. 126 § 3 k.p.c.). Nie można zapominać, że stosownie do art. 87¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Skarżący bezzasadnie zarzuca naruszenie przez Sąd Okręgowy normy art. 87¹ § 1 k.p.c. W orzecznictwie jest utrwalony pogląd, że czynnością wszczynającą postępowanie kasacyjne, a więc postępowanie przed Sądem Najwyższym jest już wniesienie skargi kasacyjnej (por. postanowienia SN z dnia 26 kwietnia 2001 r., II CZ 10/01, niepubl. i z dnia 29 września 1999 r., III CKN 944/99, niepubl.).

Wobec tego, z pełnomocnictwa procesowego złożonego wraz ze skargą kasacyjną powinno wynikać umocowanie pełnomocnika do złożenia skargi kasacyjnej i występowania w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Natomiast nie budzi wątpliwości, jak wskazuje skarżący, że umocowanie pełnomocnika do złożenia skargi oraz do występowania w postępowaniu przed Sądem Najwyższym może być udzielone w dwóch odrębnych dokumentach pełnomocnictwa; wystarczy, aby oba pełnomocnictwa zostały złożone wraz ze skargą kasacyjną.

W rozpoznawanej sprawie nie budzi wątpliwości, iż pełnomocnictwo złożone do akt sprawy nie umocowało pełnomocnika do reprezentowania mocodawcy w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, które zostało wszczęte wniesieniem skargi kasacyjnej. Z treści pełnomocnictwa wynika bowiem, że skarżący umocował adwokata jedynie do „zastępowania (...) i dokonywania niezbędnych czynności procesowych, do zapoznania się z aktami sprawy I Ns (...) w L. oraz sporządzenia skargi kasacyjnej - I (...), przed Sądem Okręgowym w W. i ewentualnymi dalszymi instancjami”.

Jako bezzasadne należało także ocenić zarzuty skarżącego dotyczące tego, iż Sąd Okręgowy wzywając pełnomocnika do uzupełnienia braku formalnego skargi kasacyjnej poprzez złożenie pełnomocnictwa do reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym nie wyjaśnił, że pełnomocnictwo znajdujące się już w aktach sprawy jest niewystarczające i konieczne jest złożenie osobnego pełnomocnictwa. Przewodniczący wzywając do usunięcia braku formalnego pisma procesowego powinien określić brak formalny, co do którego usunięcia wzywa, oznaczyć termin do usunięcia braku oraz wskazać rygor procesowy, który w razie niezachowania tegoż terminu zostanie zastosowany. W rozpoznawanej sprawie, Przewodniczący w Sądzie Okręgowym wzywając do złożenia pełnomocnictwa do reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym oznaczył

wszystkie wymagane elementy wezwania. Natomiast kwestia pozaprawnych ocen jakie podejmował pełnomocnik skarżącego, tj. uznanie przez niego, iż brak jest w aktach tego pełnomocnictwa, które zostało złożone wcześniej, pozostaje bez wpływu na rozstrzygnięcie zażalenia.

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie.